

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC NÔNG LÂM

CÙ MẠNH HẢO

**NGHIÊN CỨU THỰC TRẠNG VÀ GIẢI PHÁP
PHÁT TRIỂN KINH TẾ HỘ NÔNG DÂN
TẠI HUYỆN BÌNH GIA TỈNH LẠNG SƠN**

**LUẬN VĂN THẠC SĨ
PHÁT TRIỂN NÔNG THÔN**

Thái Nguyên, năm 2016

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC NÔNG LÂM

CÙ MẠNH HẢO

**NGHIÊN CỨU THỰC TRẠNG VÀ GIẢI PHÁP
PHÁT TRIỂN KINH TẾ HỘ NÔNG DÂN
TẠI HUYỆN BÌNH GIA TỈNH LẠNG SƠN**

Chuyên Ngành: Phát triển nông thôn

Mã số: 60 62 01 16

**LUẬN VĂN THẠC SĨ
PHÁT TRIỂN NÔNG THÔN**

Người hướng dẫn khoa học: PGS. TS. Trần Văn Điền

Thái Nguyên, năm 2016

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan: Số liệu và kết quả nghiên cứu trình bày trong luận văn này là trung thực và chưa được sử dụng để bảo vệ một học vị nào. Mọi sự giúp đỡ cho việc thực hiện luận văn này đã được cảm ơn và các thông tin trích dẫn trong luận văn đều đã được chỉ rõ nguồn gốc.

Thái Nguyên, ngày   tháng   năm 2016

Tác giả

Cù Mạnh Hào

LỜI CẢM ƠN

Trong quá trình nghiên cứu và viết luận văn tôi đã nhận được sự quan tâm hướng dẫn giúp đỡ của nhiều tập thể, cá nhân trong và ngoài trường.

Đặc biệt xin bày tỏ lòng biết ơn sâu sắc đến PGS.TS. Trần Văn Điền, người đã tận tình hướng dẫn, định hướng và giúp đỡ tôi về chuyên môn trong suốt thời gian thực hiện đề tài và hoàn thành luận văn tốt nghiệp.

Tôi xin chân thành cảm ơn Tập thể các thầy cô giáo trong Phòng Đào tạo Đại học Nông lâm Thái Nguyên đã tạo điều kiện giúp đỡ tôi trong quá trình học tập, nghiên cứu để tôi thực hiện tốt đề tài này. Đồng thời xin chân thành cảm ơn Ban Giám đốc, các cán bộ Trung tâm Khuyến nông tỉnh Lạng Sơn và UBND huyện Bình Gia, các ban ngành đoàn thể và các xã của huyện đã tạo điều kiện thuận lợi trong quá trình công tác và học tập cũng như cơ sở nghiên cứu để tôi thực hiện đề tài này một cách tốt nhất.

Qua đây tôi cũng xin bày tỏ lòng biết ơn sâu sắc tới gia đình người thân, anh em, bạn bè những người luôn ủng hộ, động viên tạo điều kiện cho tôi trong quá trình học tập, công tác và thực hiện đề tài. Trong quá trình thực hiện, đề tài khó tránh khỏi những thiếu sót, rất mong nhận được những ý kiến đóng góp của quý thầy cô, đồng nghiệp và bạn đọc để đề tài được hoàn thiện hơn.

Xin trân trọng cảm ơn!

Thái Nguyên, ngày   tháng   năm 2016

Tác giả

Cù Mạnh Hào

DANH MỤC BẢNG

	<i>Trang</i>
Bảng 3.1. Đặc điểm chung về hộ nông dân điều tra năm 2015	34
Bảng 3.2. Phân bố đất đai của nông hộ điều tra năm 2015	36
Bảng 3.3. Một số chỉ tiêu về lao động và nhân khẩu của hộ nông dân điều tra năm 2015	37
Bảng 3.4. Tỷ lệ lao động trong độ tuổi của các hộ nông dân năm 2015	37
Bảng 3.5. Trình độ học vấn của chủ hộ điều tra ở vùng nghiên cứu năm 2015	38
Bảng 3.6. Vốn sản xuất bình quân của nông hộ năm 2015	40
Bảng 3.7. Vốn bình quân hộ nông dân năm 2015	40
Bảng 3.8. Tổng giá trị sản phẩm từ sản xuất Nông - Lâm nghiệp của hộ gia đình năm 2015	41
Bảng 3.9. Chi phí sản xuất nông - lâm nghiệp của hộ nông dân năm 2015	43
Bảng 3.10. Tổng thu nhập từ sản xuất Nông -Lâm nghiệp ở hộ điều tra	44
Bảng 3.11. Tổng thu nhập từ sản xuất ngoài Nông-Lâm nghiệp của các hộ	46
Bảng 3.12. Thu nhập của hộ nông dân năm 2015	47
Bảng 3.13. Thu nhập bình quân theo lao động và nhân khẩu	48
Bảng 3.14. Ảnh hưởng của chủ hộ nông dân tới kết quả sản xuất	49
Bảng 3.15. Thu nhập về sản xuất NLN của hộ nông dân phân theo nguồn lực	51
Bảng 3.16. Phương thức tiêu thụ một số sản phẩm của hộ nông dân vùng nghiên cứu năm 2015	52
Bảng 3.17. Ảnh hưởng của một số yếu tố đến sản xuất của hộ nông dân năm 2015	54
Bảng 3.18. Tổng hợp các chỉ tiêu chủ yếu kế hoạch phát triển kinh tế xã hội chủ yếu của huyện đến năm 2015 tầm nhìn 2020	60

DANH MỤC CÁC KÝ HIỆU VIẾT TẮT

TT	Ký hiệu viết tắt	Nghĩa
1	ANQP	An ninh quốc phòng
2	ATK	An toàn khu
3	BCH	Ban chấp hành
4	BHYT	Bảo hiểm y tế
5	BQ	Bình quân
6	CN-TTCN	Công nghiệp – Tiểu thủ công nghiệp
7	CT/TW	Chỉ thị Trung ương
8	ĐVT	Đơn vị tính
9	FAO	Tổ chức Lương thực và Nông nghiệp Liên Hiệp Quốc
10	GPMB	Giải phóng mặt bằng
11	GDP	Tổng sản phẩm quốc nội
12	GD&ĐT	Giáo dục và đào tạo
13	GCD	Giá cố định
14	GD&LĐXH	Giáo dục và lao động xã hội
15	HTX	Hợp tác xã
16	HĐND	Hội đồng nhân dân
17	KH	Kế hoạch
18	KCN	Khu công nghiệp
19	KHCN	Khoa học công nghệ
20	KHKT	Khoa học kỹ thuật
21	LĐ	Lao động
22	NTM	Nông thôn mới
23	NN	Nông nghiệp
24	NK	Nhân khẩu
25	NLN	Nông lâm nghiệp

26	PTNT	Phát triển nông thôn
27	PTTH	Phát thanh truyền hình
28	SKSS/KHHGD	Sức khỏe sinh sản/ kế hoạch hóa gia đình
29	SL	Số lượng
30	TT	Thị trấn
31	THCS	Trung học cơ sở
32	TLSX	Tư liệu sản xuất
33	TN	Thu nhập
34	TNVN	Tiếng nói Việt Nam
35	UBND	Ủy ban nhân dân
36	XDCB	Xây dựng cơ bản

MỤC LỤC

	<i>Trang</i>
LỜI CAM ĐOAN	i
LỜI CẢM ƠN	ii
DANH MỤC BẢNG	iii
DANH MỤC CÁC KÝ HIỆU VIẾT TẮT	iv
MỤC LỤC	vi
MỞ ĐẦU	1
1. Tính cấp thiết của đề tài	1
2. Mục tiêu nghiên cứu của luận văn	2
3. Ý nghĩa khoa học và ý nghĩa thực tiễn của luận văn	2
3.1. Ý nghĩa khoa học	2
3.2. Ý nghĩa thực tiễn	3
4. Giới hạn của luận văn	3
Chương 1: TỔNG QUAN TÀI LIỆU NGHIÊN CỨU	4
1.1. Cơ sở lý luận	4
1.1.2. Hộ nông dân	5
1.1.3. Kinh tế hộ nông dân	7
1.1.4. Những nhân tố ảnh hưởng trong quá trình phát triển kinh tế hộ nông dân	10
1.2. Cơ sở thực tiễn	18
1.2.1. Tình hình phát triển kinh tế hộ nông dân ở các nước trên thế giới và những bài học kinh nghiệm	18
1.2.2. Tình hình và kết quả phát triển kinh tế hộ nông dân nước ta	21
Chương 2: ĐỐI TƯỢNG, NỘI DUNG VÀ PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU	26
2.1. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu	26
2.1.1. Đối tượng nghiên cứu	26

2.1.2. Phạm vi nghiên cứu.....	26
2.2. Địa điểm, thời gian và nội dung nghiên cứu.....	26
2.2.1. Địa điểm.....	26
2.2.2. Thời gian.....	26
2.2.3. Nội dung.....	26
2.3. Phương pháp nghiên cứu.....	26
2.3.1. Quan điểm nghiên cứu chung.....	26
2.3.2. Vận dụng các phương pháp nghiên cứu kinh tế.....	27
Chương 3: KẾT QUẢ NGHIÊN CỨU VÀ THẢO LUẬN.....	31
3.1. Vài nét cơ bản về huyện Bình Gia – tỉnh Lạng Sơn.....	31
3.1.1. Vị trí địa lý.....	31
3.1.2. Địa hình.....	31
3.1.3. Khí hậu.....	32
3.1.4. Thủy văn.....	33
3.2. Thực trạng tình hình phát triển kinh tế hộ nông dân ở các xã điều tra.....	34
3.2.1. Một số đặc điểm của hộ nông dân.....	34
3.2.2. Các yếu tố sản xuất của hộ nông dân.....	35
3.2.3. Kết quả sản xuất của hộ nông dân.....	41
3.3. Phân tích các nhân tố ảnh hưởng đến kết quả sản xuất nông - lâm nghiệp của hộ.....	49
3.3.1. Ảnh hưởng trình độ học vấn, nguồn gốc và thành phần dân tộc của chủ hộ nông dân.....	49
3.3.2. Ảnh hưởng quy mô các yếu tố sản xuất đến thu nhập về nông lâm - nghiệp của hộ nông dân.....	50
3.3.3. Ảnh hưởng của yếu tố thị trường đến sản xuất của hộ.....	52
3.3.4. Ảnh hưởng của một số yếu tố đến sản xuất của hộ.....	54

3.4. Những điểm mạnh, điểm yếu, cơ hội và thách thức trong việc phát triển kinh tế hộ nông dân tại huyện Bình Gia hiện nay	55
3.4.1. Điểm mạnh	55
3.4.2. Điểm yếu	56
3.4.3. Cơ hội	57
3.4.4. Thách thức	57
3.5. Phương hướng, mục tiêu và các giải pháp phát triển kinh tế hộ huyện Bình Gia	58
3.5.1. Phương hướng phát triển kinh tế hộ nông dân huyện Bình Gia	58
3.5.2. Mục tiêu phát triển kinh tế huyện Bình Gia năm 2020.....	60
3.5.3. Những giải pháp chủ yếu nhằm phát triển kinh tế hộ nông dân huyện Bình Gia	63
KẾT LUẬN, KIẾN NGHỊ	72
1. Kết luận	72
2. Kiến nghị	73
TÀI LIỆU THAM KHẢO	